

Юридична техніка. Курс лекцій для бакалаврів

Курс лекций по дисциплине "Юридическая техника" предназначен для студентов юридического факультета, обучающихся по образовательно-квалификационному уровню "бакалавр". Содержит изложение основного содержания, планы и изложение лекционных занятий, рекомендуемую литературу к каждой теме.

Для преподавателей юридических факультетов, студентов, аспирантов, всех заинтересованных представителей гражданского общества.

ЗМІСТ

Вступ. Юридична техніка в сучасній юридичній освіті	7
--	----------

Лекція 1. ЮРИДИЧНА ТЕХНІКА ЯК СФЕРА НАУКОВИХ ЗНАНЬ І НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА	9
--	----------

1. Доктринальні основи юридичної техніки	9
2. Поняттєво-категорійний апарат	14
3. Місце юридичної техніки в системі юридичного знання	17
4. Методологія юридичної техніки	20
5. Загальні правила юридичної техніки	27
<i>Питання для самоконтролю .....</i>	<i>29</i>
<i>Рекомендована література .....</i>	<i>29</i>

Лекція 2. ПОНЯТТЯ, ВИДИ Й ЗНАЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ ТЕХНІКИ	31
---	-----------

1. Наукові підходи до визначення поняття «юридична техніка» й ознаки юридичної техніки	31
2. Види юридичної техніки	32
3. Співвідношення юридичної техніки із законодавчою технікою та законодавчою технологією	37
4. Засоби та способи юридичної техніки	41
<i>Питання для самоконтролю .....</i>	<i>46</i>
<i>Рекомендована література .....</i>	<i>46</i>

Лекція 3. ЮРИДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ	49
--	-----------

1. Поняття юридичного терміна та термінології	49
2. Вимоги до юридичних термінів і правила їх використання	52
3. Правила формулювання юридичних термінів	62
4. Правова дефініція	63
<i>Питання для самоконтролю .....</i>	<i>67</i>
<i>Рекомендована література .....</i>	<i>68</i>

Лекція 4. ЮРИДИЧНЕ ПИСЬМО	71
--	-----------

1. Поняттєво-категорійний апарат	71
2. Види юридичного письма	75
3. Стиль юридичного письма	78
4. Тональність юридичного письма	85
<i>Питання для самоконтролю .....</i>	<i>87</i>
<i>Рекомендована література .....</i>	<i>87</i>

Лекція 5. ЮРИДИЧНІ КОНСТРУКЦІЇ	90
1. Доктринальне осмислення юридичної конструкції.....	90
2. Визначення поняття юридичної конструкції.....	93
3. Види та функції юридичних конструкцій.....	99
<i>Питання для самоконтролю</i>	104
<i>Рекомендована література</i>	104

Лекція 6. ЮРИДИЧНІ ПРЕЗУМПЦІЇ: ПОНЯТТЯ, ВИДИ, ЗНАЧЕННЯ	107
1. Основні підходи до поняття юридичної презумпції.....	107
2. Поняття та ознаки юридичної презумпції.....	109
3. Співвідношення юридичних презумпцій з іншими правовими припущеннями.....	110
4. Класифікація юридичних презумпцій.....	114
5. Значення юридичних презумпцій.....	119
<i>Питання для самоконтролю</i>	119
<i>Рекомендована література</i>	120

Лекція 7. ЮРИДИЧНІ ФІКЦІЇ	122
1. Поняття юридичної фікції.....	122
2. Порівняння фікції з юридичною презумпцією.....	124
3. Класифікація юридичних фікцій.....	126
4. Значення юридичних фікцій.....	129
<i>Питання для самоконтролю</i>	129
<i>Рекомендована література</i>	130

Лекція 8. ЮРИДИЧНІ АКсіОМИ ТА ПРЕЮДИЦІЇ	131
1. Поняття юридичної аксіоми.....	131
2. Ознаки юридичних аксіом.....	133
3. Класифікація юридичних аксіом.....	137
4. Поняття юридичної преюдиції.....	140
<i>Питання для самоконтролю</i>	142
<i>Рекомендована література</i>	142

Лекція 9. ЮРИДИЧНІ СИМВОЛИ	144
1. Поняття і значення юридичних символів.....	144
2. Функції юридичних символів.....	147
3. Співвідношення юридичних символів з іншими категоріями....	149
4. Класифікація юридичних символів.....	152
<i>Питання для самоконтролю</i>	157
<i>Рекомендована література</i>	158

Лекція 10. ПРАВОВІ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ	159
1. Поняття правового застереження.....	159
2. Застереження міжнародних нормативно-правових актів.....	171

3. Правові застереження та Конституція України.....	181
<i>Питання для самоконтролю</i>	186
<i>Рекомендована література</i>	186

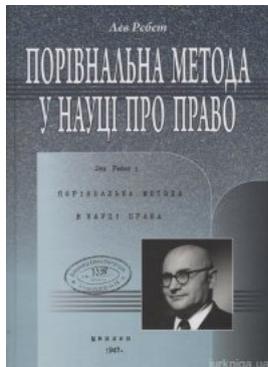
Лекція 11. ТЕХНІКА ПРАВОТВОРЧОСТІ..... 188

1. Поняття й ознаки правотворчої техніки. Співвідношення правової техніки й правової технології	188
2. Поняття законодавчої техніки. Співвідношення законодавчої техніки й законодавчої технології.....	192
3. Правотворчий процес і вимоги до правових актів	196
4. Правотворчі помилки.....	198
<i>Питання для самоконтролю</i>	199
<i>Рекомендована література</i>	200

**Лекція 12. ПРАВОРЕАЛІЗАЦІЙНА І ПРАВОЗАСТОСОВНА
ТЕХНІКА**..... 202

1. Поняття і суть реалізації права	202
2. Види й форми правореалізації	204
3. Правозастосування як особлива форма реалізації норм права.....	206
4. Види правозастосування.....	208
5. Процес застосування норм права, його основні стадії.....	209
6. Техніка ведення договірної роботи.....	210
7. Судова діяльність як різновид правозастосування.....	216
<i>Питання для самоконтролю</i>	225
<i>Рекомендована література</i>	225

Книги, які можуть вас зацікавити

Порівняльна метода в
науці про право

Перейти до галузі права
Теорія держави і права

[Перейти на сайт →](#)